

Klubb utviklingstiltak som tilbys idrettslag/idrettsforening/klubb og idrettsråd (kurs og prosesser)

Klubbdrift og klubb utvikling

KlubbAdmin basiskurs

Kurset gjennomføres på 4 timer

Dette er et introduksjonskurs i KlubbAdmin for klubber, med enkel gjennomgang av funksjonalitet og muligheter:

- Hvordan komme i gang
- Innstillinger
- Personer (søk, filter, opprette medlem, endre medlem og avslutte medlemskap)
- Utvalg (opprette, endre slette, plassere i utvalg)
- Faktura (fakturering, fakturalogg, purring, kreditering og annen oppfølging)
- Meldinger (forskjellige meldingstyper)

KlubbAdmin medlemshåndtering

Kurset gjennomføres på 3 timer

Kurset tar for seg medlemshåndteringen i KlubbAdmin, som å legge til nye medlemmer, melde ut medlemmer, opprette utvalg, sende melding til medlemmer osv.

KlubbAdmin fakturering

Kurset gjennomføres på 3 timer

Kurset gjennomgår fakturering fra KlubbAdmin:

- Oppsett av Utvalg
- Betalingsmetoder (KID og online betaling)
- Fakturering
- Purring
- Kreditering
- Eksportmuligheter
- Bilagrapport

Idrettsforbundets økonomikurs

Kurset gjennomføres på 4 timer

Målgruppen er administrative personer i idrettslaget eller som har behov for å sette seg inn i økonomistyring og regnskap. Læringsmålet er at deltakerne skal tilegne seg nok kunnskap til å kunne gjennomføre forsvarlig økonomistyring i et idrettslag eller annet organisasjonsledd. Det anbefales at deltakerne har en grunnleggende forståelse om økonomistyring, men ikke et krav.

- Roller og ansvarsfordeling
- Hvilke regnskapsregler gjelder?
- Oppfølgingsrutiner og kontrolltiltak
- Valgt revisors ansvar og oppgave
- Årsregnskap

Introkurs Visma e-accounting

Kurset gjennomføres på 2 timer

Med Visma eAccounting og KlubbAdmin fra Norges Idrettsforbund kan du bruke mindre tid på kontorarbeid og mer tid på idrett. Visma eAccounting er det regnskapsprogrammet NIF anbefaler til alle mindre idrettslag. Introkurset er kort og er beregnet på den som fører regnskap i klubb/ idrettslag.

Idrettens rammebetingelser

Kurset gjennomføres på 4 timer

Det skal gi innsikt i hvordan idrettslaget kan skaffe midler og øke sine rammebetingelser for drift og aktivitet.

Temaer i kurset:

- Idrettslagets indre liv: Hvordan organiserer vi oss
- Organisering av norsk idrett: Roller, kompetanse og arbeidsdeling
- Økonomi: Spillemidler, fordeling, tilskuddsordninger, pengestrømmer, søknadsprosedyrer, lokale muligheter
- Optimal ressursutnyttelse
- Idrettspolitik, idrettens samfunnsregnskap
- Anlegg: Planlegging, prioritering og bygging
- Idrettsrådets ansvar og oppgaver

Deltakere vil ha følgende nytte av kurset:

Du vil få innsikt i idrettens organisering med de ulike organisasjonsleddene og deres roller.

Du får forståelse av idrettens finansiering og idrettens betydning for samfunnsregnskapet. Dette vil du kunne bruke som fordelaktige argumenter i idrettspolitisk sammenheng.

Du vet hva som er idrettslagenes rolle og betydning for å gjøre idrettsrådene sterke, og kommunenes betydning for finansieringen av norsk idrett.

Idrettslaget vil vurdere om de har en optimal organisering og optimal ressursutnyttning.

Idrettens lover og regler

Kurset gjennomføres på 2 timer

Idretten stiller lovmessige krav til styring og ledelse av idrettslag. Gjennom kurset blir du bevisst på idrettslagets plass i organisasjonen og hva det innebærer at idrettslaget er en juridisk enhet.

Deltakere vil lære mer om:

- Fellesbestemmelser og egne bestemmelser for de ulike organisasjonsleddene
- Lovarbeid: Generelt og fra § til §
- Intern organisering og organisasjonsplan
- Krav til og nødvendighet av ryddighet og struktur som ledd i å bygge omdømme
- Forskjellen mellom begrepene kunde og medlem
- Valgkomitéarbeid

Hvor man finner viktige regler og retningslinjer (barneidrettsbestemmelsene, retningslinjer om lege og sanitetstjeneste ved ulike idrettsarrangement, Antidoping Norge m.m.).

Kurset vil kunne bidra til at idrettslaget får gjennomført et godt årsmøte der det på formelt riktig vis velges et fungerende styre samtidig som det gjøres tydelige avklaringer på roller og ansvar. Idrettslaget kan dermed sikres gode rutiner i arbeidet med rekruttering av tillitsvalgte.

Møteledelse

Kurset gjennomføres på 4 timer

Deltakere vil bli bevisste på følgende emner i forbindelse med systematisk og effektivt møtearbeide:

Idrettens ulike møtetyper: Ting, årsmøter, gruppemøter.

Ledelse av de ulike fasene i et møte.

Dialogferdigheter i gjennomføring av møter.

Grep for å styre dialoger og holde fokus i møter.

Saksliste og referater.

Slik bestilles kurset "møteledelse"

Anleggskurs

Kurset gjennomføres på 4 timer

Dette kurset gir grunnleggende kunnskap om planlegging, utvikling, drift og vedlikehold av ulike typer anlegg. Målet er at idrettslaget skal bli bedre i stand til å vurdere alle sider ved bygging av eget anlegg.

I kurset du lære mer om:

- Overordnet anleggsplanlegging
- Idrettslaget som anleggsbygger
- Drift av anlegg
- Kommunen som planmyndighet
- Spillemidler og mva-kompensasjon

Klubbens styrearbeid i praksis

Kurset gjennomføres på 4 timer

Det gir en grunnleggende forståelse for hva som er styrets ansvar og arbeidsområde, samt hva det vil si å være tillitsvalgt i et idrettslag. Du blir kjent med de viktigste lovene og reglene som klubben må forholde seg til, og du får tips om gode verktøy for styrearbeidet.

Kurset gir klubben en fin anledning til å diskutere «hvordan det er hos oss». Kurset anbefales gjennomført etter årsmøtet, slik at nye og gamle tillitsvalgte i styret får et felles utgangspunkt. Det er viktig å ha med både styremedlemmer, ekstern regnskapsfører hvis en har det, revisor, valgkomite og sentrale trenere.

Startmøte

Gjennomføres på 4 timer

Hensikten er å få diskutert nåsituasjonen i idrettslaget, og få satt i gang tiltak som forbedrer driften og bidrar til mer og bedre aktivitet.

En benytter metoder for å involvere alle som deltar. Dette for å sikre at alle kan ta del i utviklingsarbeidet.

Under startmøtet gjennomføres det en analyse der det kommer frem hvor klubben står i dag, hva de ønsker og konkrete forslag til hva som kan gjøres for å utvikle klubben videre.

Forslagene prioriteres og det lages en tiltaksplan som viser hvilke tiltak idrettslaget vil igangsette. Alle tiltak tids- og ansvarsfestes. Denne planen blir utgangspunktet for videre prosess og oppfølging.

Det kan være lurt å starte med å gjennomføre noen enkle tiltak, slik at de som deltar får følelsen av å lykkes. Det skaper som regel motivasjon til å gjennomføre flere utviklingstiltak som forbedrer klubben på lang sikt.

Idrettslaget vil få tilbud om et oppfølgingsmøte (1-2 timer) en til to måneder etter startmøtet.

Virksomhetsplan

Prosesen gjennomføres på inntil 15 timer

Hva og hvem er idrettslaget til for? Hvorfor driver vi med det vi gjør i idrettslaget? Hvilke verdier står idrettslaget vårt for, og hvilke mål jobber vi mot? Er det vanskelig å svare på overnevnte spørsmål er virksomhetsplan en nyttig prosess som har som mål å svare på spørsmålene:

- Hvordan legge til rette for en god drift av idrettslaget med basis i et vedtatt planverk?
- Organisasjonsraketten som verktøy for å lage en virksomhetsplan.
- De tre V-ene i idrettslaget: Visjon - Verdier – Virksomhetsidé.
- Hvilke mål skal idrettslaget jobbe mot?
- Konkrete retningslinjer og leveregler i lys av visjonen, virksomhetsideen og verdiene.
- Handlingsplaner som hjelp til å realisere målene.

Gjennom jobbing med en virksomhetsplan vil man rette fokus på overnevnte spørsmål. Målet med prosessen er å lage en felles plattform for idrettslaget, å få alle i hele idrettslaget til å dra i samme retning:

- Bevissthet og eierskap til det verdigrunnlaget som idrettslaget skal fungere etter, idrettslagets virksomhetsidé og visjon.
- Dere blir enige om hvilke hovedmål idrettslaget skal realisere.
- Dere får en forståelse for hvordan virksomhetsplanen skal forankres i klubben.
- Dere blir enige om hvordan dere lager detaljerte handlingsplaner som brukes for å realisere det dere har bestemt i virksomhetsplanen.

Målgruppen er alle ledere i idrettslaget. Og her menes alle som har et ansvar/ oppgaver i idrettslaget, både styret, trenere, valgte og oppnevnte komiteer og utvalg, ansatte samt personer i andre typer lederverv i idrettslaget.

Det som skapes gjennom prosessen kan idrettslaget bruke videre til å bygge et klart og tydelig omdømme både internt og utad.

Retorikk

Kurset gjennomføres på 4 timer

Ønsker du å bli enda bedre stand til å fange og holde på tilhøreres oppmerksomhet. Gjennom øvelser vil du få tak i noen enkle retoriske ferdigheter som hjelper deg til å fremme en sak på en tydelig måte. Verktøyet og metodikken er svært velegnet i situasjoner der muntlige ferdigheter er viktig for å få frem standpunkter.

Læringsmål er å lære å argumentere for en sak på en måte som fanger og holder tilhøreres oppmerksomhet, og legge frem bevis som skaper aksept for standpunktene du legger frem.

- Forberede en konkret sak som du skal bruke selv
- Få frem de viktigste argumentene for saken
- Få frem bevis for at argumentene dine er viktig/riktig
- Kunne møte motargumenter i saken på en god måte.
- Kunne bygge opp skriftlige redegjørelser på en overbevisende måte

Konflikthåndtering

Kurset gjennomføres på 8 timer

I kurset vil du bli bevisst på konfliktbegrepet og ulike konflikttyper. Motsetninger er sunt og nødvendig for å skape en utvikling, men det er viktig å kjenne når motsetninger går over fra å virke konstruktivt til å bli ødeleggende for organisasjonen. Dersom en konflikt ikke lar seg løse - hvordan godta utfallet og innordne seg til det beste for organisasjonen og medlemmene? Du vil bli kjent med et praktisk verktøy til konflikthåndtering, sånn at du blir litt tryggere og mer modig når du møter en konflikt:

- Relasjonelt mot og relasjonell feighet.
- Løsningsstrategier ved håndtering av konflikter.
- Samarbeid og konflikt er to ulike sider av samme sak.

Læringsmål: Bli bevisst forskjellen mellom ødeleggende konflikter og uenigheter som ikke er til hinder for idrettslaget. Bli tryggere på hvordan du som leder kan håndtere konflikter. Lære en konkret metode for konflikthåndtering. Vite at konflikthåndtering mellom mennesker alltid krever evner og ferdigheter i kommunikasjon og relasjon.

Lederkurs for ungdom

Kurset gjennomføres på 32 timer. Det arrangeres over en kurshelg og en samling i etterkant.

Lederkurs for ungdom er et kurs for 15–19-åringer som enten har eller ønsker å ta et ansvar på ulike nivåer i norsk idrett. Kurset skal lære dem om idrettsorganisasjonen og gi dem noen verktøy som hjelper dem med å gjennomføre ulike oppgaver. I tillegg skal det gjøre hver enkelt bevisst på hvem de er, hva de er gode på, og hvordan de skal representere idretten.

Målet for «Lederkurs for ungdom 15–19 år» er å forberede deltakerne på lederverv i ulike deler av klubbarbeidet i norsk idrett. Her skal de få kunnskap om hva det vil si å være en frivillig ressurs i idretten, og ikke minst bli motivert til å ønske og tørre å ta ansvar i egen klubb.

Foruten organisasjonslære tar kurset for seg følgende temaer:

- Selvbilde
- Selvtillit og selvfølelse
- Du som rollemodell
- Medlemmet i sentrum
- Du som ressurs

- Fra mål til handling
- Kommunikasjon og presentasjonsteknikk

Coaching og kommunikasjon

Kurset gjennomføres på 8 timer

Ledere får en innføring i coaching som strategi for læring og utvikling i idrettslag. Både trener- og lederrollen vil utfordres gjennom kompetanseheving i hvordan du kan praktisere en coachende væremåte som trener eller leder.

Kurset består av teori og mye praktisk øving: Enveis- og toveis kommunikasjon, spørsmålsstillinger og aktiv lytting, coaching som strategi for læring.

Målet er at deltakerne skal bli kjent med noen prinsipper som ligger til grunn for coaching. Og da både kjennskap til og trening i å bruke coaching som strategi for utvikling av andre mennesker

Få en grunnleggende coachingfaglig kompetanse gjennom enkle verktøy for coaching.

Coachende møteledelse

Kurset gjennomføres på 4 timer.

Målgruppen er møteledere, kurslærere, trenere og andre som ønsker kunnskap om coaching.

Coaching er et dynamisk samspill mellom coach og en person i utvikling. Coachens oppgave er gjennom kraftfulle spørsmål og teknikker å veilede "sin" utøver eller elev mot målet!

Du lærer noen coachende strategier og verktøy som du kan bruke i forbindelse med møter, kurs og prosesser:

- Det blir morsommere for deltakerne som følge av at alle blir mye aktivisert.
- Det kommer opp flere svar og perspektiver på de faglige problemstillingene fordi deltagerne har mye kompetanse som kommer fram.
- Deltakerne får større eierskap til det de lærer.

Aktivitetslederkurs barneidrett

Kurset gjennomføres på 16 timer

I norsk idrett har vi som mål at alle barn skal møtes av en kvalifisert trener fordi det første møtet med idretten også legger grunnlaget for livslang aktivitetsglede. I barneidretten er det viktigere å vite hvordan man trener barn, enn å ha ekspertkunnskap innenfor én idrett. Derfor har vi utviklet et aktivitetslederkurs som går på tvers av idrettene og gir deg de grunnkunnskapene du trenger for å ta på deg et treneransvar for barna. I tillegg får du konkrete praktiske tips til aktiviteter og hvordan du kan bygge opp en trening slik at barna opplever mestring og allerede gleder seg til neste trening!

Kurset har som mål å gi deg kunnskap og trygghet til å drive variert aktivitet for barn under 12 år som utvikler hele barnet (fysisk, motorisk, psykisk og sosialt):

- Idrettens verdigrunnlag (3 timer)
- Hva kjennetegner en god aktivitetsleder (4 timer)
- Barns læring, utvikling og aldersrelatert trening (6 timer)
- Gjennomføring av praktisk økt (3 timer)

Idrettslag som har, eller som ønsker å starte, idrettskole for barn kan også søke [tilskudd til videreutvikling \(eks. kursing\) eller til oppstart](#). I tillegg kan en søke om [spillemidler til utstyr](#).

Aktivitetslederkurs barneidrett for elever i videregående skole

Landslaget for fysisk fostring og NIF har etablert et samarbeid med videregående skoler idrettsfag, og flere idrettslinjer gjennomfører aktivitetslederkurs barneidrett i samarbeid med idrettskretsene.

Trenerløypa

Det overordnede målet med Trenerløypa er å øke trenernes kompetanse slik at aktiviteten ute i idrettslagene blir så god som overhodet mulig. Her kan du lese mer om Trenerløypa og hvilke moduler NIF tilbyr som [e-læringskurs](#).

Coaching og kommunikasjon

Kurset gjennomføres på 8 timer

Ledere får en innføring i coaching som strategi for læring og utvikling i idrettslag. Både trener- og lederrollen vil utfordres gjennom kompetanseheving i hvordan du kan praktisere en coachende væremåte som trener eller leder.

Kurset består av teori og mye praktisk øving: Enveis- og toveis kommunikasjon, spørsmålsstillinger og aktiv lytting, coaching som strategi for læring.

Målet er at deltakerne skal bli kjent med noen prinsipper som ligger til grunn for coaching. Og da både kjennskap til og trening i å bruke coaching som strategi for utvikling av andre mennesker

Få en grunnleggende coachingfaglig kompetanse gjennom enkle verktøy for coaching.

Aktivitetslederkurs ungdomsidrett

Kurset er på totalt 8 timer og inneholder 4 moduler

Aktivitetslederkurs ungdomsidrett er et kurs for aktivitetsledere som ønsker å starte opp eller har ansvaret for et allsidig aktivitetstilbud for ungdom i alderen 13-19 år i idrettslaget.

1. Idrettens verdigrunnlag
2. Ungdom og fysisk aktivitet
3. Aktivitetslederen
4. Praktisk gjennomføring og evaluering av aktivitetstilbudet

Hovedmål:

- Aktivitetslederen skal kunne skape et sosialt og mestringsbasert miljø i et allsidig aktivitetstilbud i idrettslaget.
- Aktivitetslederen skal kjenne til og forstå idrettens verdigrunnlag, idrettens barnerettigheter, bestemmelser om barneidrett, ungdomsløftet, retningslinjer ungdomsidrett, krav om politiattest og betydningen av disse for tilrettelegging av allsidig aktivitet for ungdom i idrettslaget.
- Aktivitetslederen skal kunne anvende kunnskap om fysisk aktivitet og motivasjon blant ungdom i planlegging, gjennomføring og evaluering av allsidig aktivitet for ungdom i idrettslaget.
- Aktivitetslederen skal kunne involvere ungdom i å skape et sosialt og mestringsorientert miljø i et allsidig aktivitetstilbud i idrettslaget.
- Aktivitetslederen skal forstå viktigheten av planlegging og evaluering, og lære å bruke enkle verktøy og prinsipper for planlegging.

Aktivitetslederkurs for ungdom

Kurset gjennomføres på 13 timer

Idrettslag oppfordres til å starte allidrettsgruppe eller idrettsskole for ungdom, og det gis [økonomisk støtte](#) til slik etablering. I den anledning tilbys det et kurs, hvor målet er å bidra til allsidige aktivitetstilbud for ungdom i alderen 13-19 år.

Aktivitetslederkurs for ungdom er et generelt kurs der ungdom lærer å trene ungdom gjennom teori og praktiske økter:

Modul 1 Ungdomstreneren, 3 t Teori, med lærer

Modul 2 Ungdomstreneren, 2 t Praksis, med lærer

Modul 3 Innføring i spesifikk idrett, 2 t Praksis, med lærer

Modul 4 Innføring i spesifikk idrett, 2 t Praksis, med lærer

Modul 5 Innføring i spesifikk idrett, 2 t Praksis, med lærer

Modul 6 Basistrening, 2 t Praksis, med lærer

MERK! Modul 3-5 trenger å være en generell modul. Her kan vi legge inn beskrivelse av hvilken idrett deltakerne har vært igjennom på kurset i «beskrivelse». Dette varierer fra kurs til kurs!

Tilrettelegging idrett for utviklingshemmede

Kurset gjennomføres på 4 timer

Etter endt kurs skal deltaker kunne planlegge og avholde tilrettelagte treningsøkter for personer med utviklingshemming.

Kunnskapsmål:

- Kjennskap til hva utviklingshemming er

- Kjennskap til hvordan idretten er organisert for personer med utviklingshemming i Norge

Ferdighetsmål:

- Kunne planlegge og avholde tilrettelagte treningsøkter for personer med utviklingshemming

Holdningsmål:

- Være tryggere i møtet med en person med utviklingshemming.
- Å se mulighetene til aktivitet gjennom tilrettelegging
-

Tilrettelegging og ledsaging idrett for synshemmede

Kurset gjennomføres på 4 timer

Kunnskapsmål:

- Kjennskap til hva synshemming er
- Kjennskap til hvordan idretten er organisert for personer med synshemming

Ferdighetsmål:

- Kunne planlegge og avholde tilrettelagte treningsøkter for personer med synshemming
- Kjenne til grunnleggende prinsipper og teknikker for ledsaging av synshemmede

Holdningsmål:

- Være tryggere i møtet med en person med synshemming.
- Å se mulighetene til aktivitet gjennom tilrettelegging

Tilrettelegging paraidrett

Kurset gjennomføres på 4 timer

Kunnskapsmål

- Kjennskap til de fire hovedgruppene av funksjonsnedsettelse
- Kjennskap til hvordan idretten er organisert for mennesker med funksjonsnedsettelse

Ferdighetsmål:

- Kunne planlegge og avholde en tilrettelagt treningsøkt for personer med funksjonsnedsettelse

Holdningsmål:

- Være tryggere i møtet med en person med funksjonsnedsettelse.
  - Å se mulighetene til aktivitet gjennom tilrettelegging
-

Idrettskretsen skal utvikle kompetanse hos idrettsrådene, slik at idrettsrådenes forutsetninger bedres i forhold til:

- Norsk idretts mål og verdier
- Idrettslagenes forutsetninger
- Kommunikasjon med kommunen

Modulene kan settes sammen etter behov (1 – 4 timer).

Idrettsrådet og idrettskretsen

Idrettens nasjonale rammebetingelser

- Samfunnsregnskap
- Rapportering
- Lokale aktivitetsmidler

Idrettens egen politikk

- Idrettspolitisk dokument
- Rollefordeling

NIFs lover

- Vanlig stilte spørsmål
- Fellesbestemmelser
- Basisloven til idrettsrådet

Idrettsrådet og idrettslagene

Gjennomføres på 4 timer

Idrettsrådets ansvar og rolle

- Samordnede organ for idrettslagene
- Påvirkningsarbeid ovenfor kommunen
- Hva sier loven?

Lokal idrettspolitikk

- Kartlegging og behov
- Prioritering

Lokale rammebetingelser

- Administrative
- Økonomiske

Idrettsanlegg

- Drift og vedlikehold
- Eierforhold

Idrettsrådet og kommunen

Gjennomføres på 4 timer

Forholdet til kommunens administrasjon og politikere

- Påvirkning og politikk
- Samarbeidsavtaler

Anleggsplanlegging

- Lokale anleggsbehov
- Interkommunale anlegg

Kommuneplanlegging

- Plan og bygningsloven
- Areal sikring
- Kommunedelplan